

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 18.—, četrtletno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—,
Poštno-čkovni račun štev. 10.603.

Uredništvo in upravnništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 2113.

Cene inseratov: Cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—,
četrt strani Din 500.—, 1/2 strani
Din 250.—, 1/4 strani Din 125.—,
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.—

Liberalizem na umiku.

Volitve v francoski parlament, ki so se vršile zadnjo nedeljo aprila in prvo nedeljo maja, so prinesle značilno pregrupacijo francoskih volilcev. Zmagala je levica s 375 poslanskimi mandati, dočim je desnica dobila 240 mandatov. Še bolj kot ta številčni izid je zanimivo dejstvo, da se je na levi in na desni pregrupacija izvršila v smeri proti skrajnima kriloma. V vrstah levice, ki si je nadela ime ljudske fronte, je zelo porastel marksizem, ki je organiziran v dveh velikih skupinah: v komunistični in v socialistični stranki. Najbolj ojačeni so komunisti, ki so se dvignili od dosedanjih 11 mandatov na 73. Socialisti so pridobili 49 mandatov in so s svojimi 146 poslanci najmočnejša stranka francoskega parlamenta. Njihova zaveznica radikalno-socialistična stranka, ki jo vodi bivši ministrski predsednik Herriot, in ki je bila doslej najmočnejša stranka poslanske zbornice, je zgubila 45 mandatov. Vse dosedanje stoletje je bila ta stranka, ki je glavna zastopnica francoskega liberalizma in naprednjaštva, številčno najmočnejša stranka v parlamentu. Protiverna in proticerkvena zakonodaja, ki je zadivjala zlasti v prvem desetletju tega stoletja in ki je razkristjanila francosko šolo, odtrgala državo od cerkve, preganjala duhovnike in redovnike, je njeno delo. Sedaj se je francoski liberalizem, ki je prav za prav bil izvršilni odbor francoske frimasonske lože v parlamentu, moral kakor drugod umakniti pred svojim sinom: marksizmom.

Tudi v vrstah desnice se je izvršila značilna pregrupacija. Republikanska levica, ki je bila mešanica svobodoumnih in na-

cionalističnih načel, in ki ni bila ne krop ne voda (tej stranki pripada sedanji zunanji minister Flandin), je zgubila 48 mandatov, torej povprečno največ izmed vseh strank. Napredovala pa je stranka, ki se v njej nahajajo povečini krščanski volilci in ki jo vodi pod imenom republikanske zveze poslanec Marin, napredovala je za 345.000 glasov ter razpolaga sedaj z 1.578.419 glasovi. Močan napredek tudi izkazujejo ljudski demokrati (po našem krščanski socialisti), ki so pri teh volitvah zbrali 373.495 glasov ter tako napredovali za 64.159 glasov.

Francoske parlamentarne volitve dokazujejo, da se tudi tamošnje volilstvo obrača od plehkega, nenačelnega in neznačajnega liberalizma, ki je posebljena politika sebičnosti, ter se orientira v pravcu jasnih načel in doslednih dejanj. Znatni prirastek krščanskih glasov pri zadnjih volitvah upravičuje nado, da bo tudi v Franciji prišla do polne veljave fronta tistih, ki hočejo proti kapitalizmu in liberalizmu ustvariti krščanski red v državi, v politiki in v gospodarstvu. Ta nada je tem bolj upravičena, ker je socializem s svojim marksističnim programom nesposoben, da bi rešil sodobna politična in gospodarska vprašanja. To je dokazal v Italiji, kjer je pripravil pot fašizmu, to je dokazal v Nemčiji, kjer ga je kot političnega nesposobnega potisnil v kot narodni socializem. Samo kritizirati in hujskati, pa bežati pred odgovornostjo: to ni politika, ki gradi red v državi in srečo državljanov. Takšno politiko je doslej vodil francoski socializem.

le antante poudarjajo svoj življenjski interes na tem, da se spoštujejo šentžermenska (z Avstrijo sklenjena), trianon-ska (z Madžarsko) in nejska (z Bolgarijo) mirovna pogodba. Za doseg gospodarskega sodelovanja med vsemi državami podonavske kotline pa bodo storile vse potrebno, da pripomorejo k zdravemu sporazumu v tej stvari. Države male antante se zavedajo, da je mednarodni položaj zelo resen. Kot države ustanoviteljice Zveze narodov so globoko privržene miru. Kot države, ki so se udeležile vojne leta 1914—1918, pa znajo ceniti blagor miru in sporazuma med narodi. Toda, ker vidijo potrebo po ravni politični črti, ki vodi resnično do iskrenega in miroljubnega sodelovanja, so odločene skupaj in v enotnem nastopu in v globoki zvestobi ukreniti vse potrebno, da obvarujejo mir in svojo narodno dediščino z vsemi sredstvi, ki so in bodo na razpolago njihovim prijateljskim in zavezniškim narodom.

»Kmetijski list« brani v zadnji številki sedanjo frimasonsko-socialistično-komunistično vladno na španskem, ki jo hvali kot »kmetško-delavsko«. Graja pa in obsoja »klerikalne« bojne organizacije, katerim očita, da hočejo »vreči kmetško-delavski narod nazaj v ono suženjstvo, kjer se je nahajal več sto let.« Kaj pa počnjanje tistih socialistično-komunističnih organizacij, ki so požigale samostane, cerkve in krščanske šole, ki so preganjale in morale ljudi, in za katero »Kmetijski list« nima besedice obsodbe? Mar je takšno divjanje »svoboda«? Iz pisanja »Kmetškega lista« diha in veje duh liberalizma, tiste lažnjive svobodomiselnosti, ki družijo liberalce s socialisti in komunisti.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Na Francoskem po volitvah. Zadnjič smo poročali o zmagi levičarjev pri francoskih parlamentarnih volitvah. V očigled zmagi so sklicali socialisti svoj kongres brzojavno za 10. maja, dasi je bil določen za 30. maja. Na kongresu je šlo predvsem za tem, da dobi združena levica vladno in prepreči beg denarja iz Francije. Oni francoski krogi, ki imajo denar, so po zadnjih volitvah zgubili zaupanje v varnost naloženih prihrankov. Francoska Narodna banka je objavila 7. maja, da je v devetih dneh po obeh volilnih izidih zbežalo iz Francije zlata za 6 milijard dinarjev.

Iz nemirne Španije. Zmaga levice na španskem je porinila na dnevni red stavke, požige cerkev, napade itd., kar se vse izvršuje po navodilih iz Moskve. Položaj

V NAŠI DRŽAVI.

OSNOVNE IDEJE POLITIKE MALE ANTANTE.

Zunanji ministri držav male antante — Čehoslovaške, Rumunije in Jugoslavije — so 5., 6. in 7. maja v Beogradu pod predsedstvom našega ministrskega predsednika dr. Stojadinovića razpravljali o perečih vprašanjih zunanje politike. Izdali so skupno izjavo, ki v njej ugotavljajo, da si države Male antante že 16 let prizadevajo, da branijo s požrtvovalnostjo v okviru Zveze narodov mir in spoštovanje do mednarodnih obveznosti. Želeč ohraniti ta mir, so vedno podpirale politiko zahod-

nih držav, da se ohrani neodvisnost Avstrije. Zato se upirajo spremembi državnih meja z revizionizmom, kakor tudi povratku na prestol habsburške vladarske hiše, katere navzočnost bi neizogibno povzročila najtežji spor v podonavski kotlini.

Države male antante bodo ostale odslej kakor doslej neločljive druga z drugo, kar je zlasti danes potrebno, ko utegnejo nastati iz mednarodnega položaja velike težkoče in zelo resne grožnje za mir v Evropi. Iz teh razlogov delajo povse enotno mednarodno politiko napram Zvezi narodov, Sovjetski Rusiji in vohče v vseh vprašanjih. Nadaljevale bodo politiko Zveze narodov, upajoč, da se bo tej politiki posrečilo, premagati sedanjo težko krizo.

One so pristaš načela učinkovite kolektivne (skupnostne) varnosti. Države ma-